

**הצעה לתיקון החלטת ממשלה מס' 4910 מיום 20.3.2020 בענין היערכות המגזר הציבורי לעבודה
במתכונת חירום בתקופת משבר נגיף הקורונה**

מחליטים :

בהמשך לתיקון מס' 2 לתקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב בשל נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, ובמטרה לאפשר למשרדי הממשלה ולמגזר הציבורי להיערך להמשך פעילותם עד לסוף חודש אפריל 2020, לתקן את החלטת ממשלה מס' 4910 מיום 20.3.2020, שעניינה "היערכות המגזר הציבורי לעבודה במתכונת חירום בתקופת משבר נגיף הקורונה", (להלן - **החלטה 4910**) כדלהלן :

- (1) בסעיף 1(א) להחלטה 4910, אחרי פסקה (ד) יבוא :

"(ה) מנהל כל משרד באישור נציבות שירות המדינה יהיה רשאי להחליף, באופן חד-פעמי, עובדים מתוך רשימת העובדים החיוניים בעובדים שאינם כלולים ברשימת העובדים החיוניים, בשיעור שלא יעלה על 25% ממספר העובדים ברשימת העובדים החיוניים, וזאת עד ליום 20 באפריל 2020. החלפת העובדים כאמור תיכנס לתוקף ממועד קבלת אישור נציבות שירות המדינה לרשימת העובדים החיוניים המעודכנת כאמור. הוראות סעיף קטן 1(א) רישא יחולו לעניין רשימת העובדים החיוניים המעודכנת. יובהר כי אין באמור כדי לאפשר את הגדלת מספר העובדים ברשימת העובדים החיוניים." ;
- (2) בסעיף 5(ג)(3) להחלטה 4910, אחרי פסקת משנה (3) יבוא :

"(4) מנהל גוף יהיה רשאי להחליף, באופן חד-פעמי, עובדים מתוך רשימת העובדים החיוניים בעובדים שאינם כלולים ברשימת העובדים החיוניים, בשיעור שלא יעלה על 25% ממספר העובדים ברשימת העובדים החיוניים, וזאת עד ליום 20 באפריל 2020. החלפת העובדים כאמור תיכנס לתוקף ממועד החלפת העובדים ברשימה כאמור. הוראות סעיפים קטנים 5(ב) ו- (ג) יחולו לעניין רשימת העובדים החיוניים המעודכנת. יובהר כי אין באמור כדי לאפשר את הגדלת מספר העובדים ברשימת העובדים החיוניים." ;
- (3) אחרי סעיף 5 יבוא :

"5א. להנחות את מנכ"ל משרד החינוך, הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ומנכ"ל משרד ראש הממשלה לקבוע בהסכמה כללים והנחיות שיאפשרו לעובדי הוראה, במהלך תקופת החירום, לבצע עבודה ממקום מגוריהם או ממקום אחר המאפשר נגישות טכנולוגית לביצוע עבודת הוראה שלא בהתכנסות פיזית (להלן - **עבודה מרחוק**). היקף העבודה מרחוק כאמור ייקבע באופן דיפרנציאלי בהתאם לשלב החינוך ולא יעלה על שיעור של 50% מהיקף משרתו של עובד ההוראה לשנת הלימודים תש"פ, ולעניין כיתות י"א ו- י"ב ולעניין עובדי הוראה בתפקידי הדרכה - בהיקף הנדרש לביצוע כלל החובות והמטלות החלות עליהם בתקופת תחולתה של החלטה זו בגין שנת הלימודים תש"ף ובכלל זאת כל הכרוך בבחינות הבגרות ועבודות הגמר לשנת הלימודים תש"ף.

בכפוף לאמור לעיל, על עובד הוראה שמועסק בשירות המדינה או בגוף ציבורי, לא יחול האמור בסעיף 3 ובסעיף 5(ד) לפי העניין.

לעניין זה –

עובד הוראה – עובד המועסק במוסד חינוך בעבודת הוראה ;

מוסד חינוך – אחד מאלה :

- (1) מוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה התש"ט-1948 ;
- (2) בית ספר שחל עליו חוק פיקוח על בתי-ספר, התשכ"ט-1969, ומספק חינוך על-תיכוני, שבמסגרתו הוא מכשיר את תלמידיו לקראת בחינות ממשלתיות או לקראת השכלה המוכרת על יד משרד ממשלתי."

דברי הסבר:

לפסקאות (1) ו-(2):

בהחלטת ממשלה מס' 4910 מיום 20.3.2020 ובתיקונים לה בהחלטה 4927 מיום 25.3.2020 והחלטה 4947 מיום 30.3.2020 (להלן יחד – **החלטת הממשלה**) נקבע כי על כל אחד ממושרדי הממשלה ויחידות הסמך (להלן – **המשרד**) לערוך רשימה של כל העובדים החיוניים במשרד בתקופה שבה תקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב, בשל נגיף קורונה החדש), התשי"פ-2020 (להלן – **תקנות יציאה לחופשה**) יעמדו בתוקפן (להלן בהתאמה – **רשימת העובדים החיוניים ו- תקופת החירום**). שיעור העובדים לרבות מועסקים חיצוניים, המנויים ברשימת העובדים החיוניים במהלך כל תקופת החירום, מתוך מצבת העובדים באותו משרד לרבות מועסקים חיצוניים, לא יעלה על השיעורים הקבועים בתקנה 2 לתקנות. לעניין זה נקבע כי מנהל משרד לא יהיה רשאי לשנות את רשימת העובדים החיוניים במהלך תקופת החירום, אלא במקרים המפורטים בהחלטת הממשלה. כמו כן נקבע כי ניתן יהיה, בנסיבות האמורות בתיקון להחלטה, לגרוע עובד מרשימת העובדים החיוניים במהלך תקופת החירום, כמפורט בתיקון להחלטה.

הוראות דומות נקבעו בהחלטת הממשלה גם לגבי כל גוף מתוקצב, כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, וגוף נתמך, כהגדרתו בסעיף 32 לחוק האמור.

בהמשך לתקנות יציאה לחופשה, ולאור המשך קיומן של הגבלות בריאותיות האוסרות על שהייה בו זמנית של עובדים, בין היתר, במקומות עבודה אצל מעסיקים במגזר הציבורי לפי תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף קורונה החדש), התשי"פ-2020 (להלן – **תקנות ההגבלה**), דנו המדינה ומעסיקים נוספים במגזר הציבורי יחד עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – ההסתדרות), והגיעו להסכם קיבוצי מיוחד (להלן – **הסכם המשך יציאה לחופשה**) שנחתם בהמשך ולאחר תום תקופת הסכם יציאה לחופשה כהגדרתו בתקנות יציאה לחופשה.

לפי הסכם המשך יציאה לחופשה, בתקופה שמיום 19 באפריל 2020 ועד ליום 30 באפריל 2020, עובד שמנוע מלהגיע למקום העבודה משום שאינו כלול ברשימת העובדים החיוניים ובשל מצב החירום הבריאותי, ישהה במהלך תקופת ההסכם בחופשה אשר חלקה הוא על חשבון ימי החופשה השנתית של העובד, מכל סוג שהוא, למעט ימי בחירה וחופשה פנימית, וחלקה על חשבון המעסיק. בהתאם לכך, מובאות במקביל להצעת החלטה זו הצעת החלטה לאישור תיקון לתקנות יציאה לחופשה שייתנו תוקף להסכם המשך יציאה לחופשה וירחיבו אותו על כלל המגזר הציבורי.

בשל התמשכות פרק הזמן לגביו חלות תקנות ההגבלה, ועל מנת לאפשר לו להיערך בצורה טובה יותר להמשך התקופה, מוצע במסגרת הצעת החלטה זו לאפשר החלפה, באופן חד-פעמי, של עובדים מתוך רשימת העובדים החיוניים בעובדים שאינם כלולים ברשימת העובדים החיוניים, בשיעור שלא יעלה על 25% ממספר העובדים ברשימת העובדים החיוניים, והכל בכפוף לתנאים האמורים בהצעת ההחלטה.

לפסקה (3):

נוכח העובדה שבשלב זה מוסדות החינוך נותרים, ככלל, סגורים לפעילות, ועל מנת לאפשר לימוד מרחוק של התלמידים בידי עובדי ההוראה, מוצע להנחות את מנכ"ל משרד החינוך, הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ומנכ"ל משרד ראש הממשלה לקבוע בהסכמה כללים והנחיות שיאפשרו לעובדי ההוראה, במהלך תקופת החירום, לבצע עבודה ממקום מגוריהם או ממקום אחר המאפשר נגישות טכנולוגית לביצוע עבודת ההוראה שלא בהתכנסות פיזית (להלן - **עבודה מרחוק**). היקף העבודה מרחוק כאמור ייקבע באופן דיפרנציאלי בהתאם לשלב החינוך ולא יעלה על שיעור של 50% מהיקף משרתו של עובד ההוראה לשנת הלימודים תש"ף, לעניין כיתות יא' ו-יב' היקף העבודה מרחוק יהיה בשיעור הנדרש לביצוע כלל החובות והמטלות החלות עליהם בתקופת תחולתה של החלטה זו בגין שנת הלימודים תש"ף ובכלל זאת כל הכרוך בבחינות הבגרות ועבודות הגמר לשנת הלימודים תש"ף ולעניין עובדי ההוראה בתפקידי הדרכה היקף העבודה מרחוק יהיה בשיעור של עד 100% מתוך היקף משרתו בתפקיד הדרכה של עובד ההוראה לשנת הלימודים תש"ף..

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

הצעת ההחלטה מוגשת על ידי שר האוצר.

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 4910 מיום 20.3.2020 החלטת ממשלה 4927 מיום 25.3.20 והחלטת ממשלה 4947.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר, על דעת היועץ המשפטי של אגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר.

מוגש על ידי שר האוצר

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

אישור תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש)(תיקון מס' 4), התש"ף-2020, אישור תקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב, בשל נגיף הקורונה החדש)(תיקון מס' 2), התש"ף-2020 ותיקון החלטת ממשלה מס' 4910 מיום 20.3.2020 בענין היערכות המגזר הציבורי לעבודה במתכונת חירום בתקופת משבר נגיף הקורונה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש)(תיקון מס' 4), התש"ף-2020 -

בהחלטת ממשלה מס' 4908 מיום 20 במרץ 2020 אישרה הממשלה את תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, לפיהן במקום עבודה רשאי המעסיק לאפשר שהייתם של 10 עובדים או עד 30 אחוזים ממצבת העובדים לפי הגבוה מביניהם, בו זמנית במקום העבודה, במטרה למנוע מפגש של עובדים רבים באותו מקום עבודה, ובכך לשמור על בריאותם ולהפחית את הסיכון של התפשטות המחלה בקרב העובדים ובקרב הציבור. במסגרת התקנות נקבעו שיעורים שונים למספר מעסיקים מן המגזר הציבורי ומהמגזר הפרטי בהתבסס על תחום עיסוקם.

בהחלטת ממשלה מספר 4946 מיום 31 במרץ 2020 הורתה הממשלה על החמרת ההגבלות על עבודה כך שברירת המחדל בשוק הפרטי, עבור מקומות עבודה שאינם גופים שעוסקים בעבודות תשתית ובעבודות בינוי, ושאינם מפעלים למתן שירותים קיומיים או מפעלים בתחומים המפורטים בתוספת תעמוד על 15 אחוזים. עם זאת, נקבע כי מעסיק רשאי להודיע למנהל הכללי של משרד הכלכלה כי הוא נדרש לאפשר למספר רב יותר של עובדים, ולא יותר מ-30 אחוזים, לשהות במקום העבודה בו זמנית וזאת בשל העובדה ששהותם של עובדים אלה במקום העבודה חיונית להמשך הפעילות השוטפת של הגוף. עוד נקבעו מגבלות בנוגע לנוכחות של עובדי כי עובדי מעטפת, שאינם עוסקים בליבת העבודה של המעסיק במפעלים בעלי היתר מיוחד להעסקת עובד בשעות המנוחה.

לאור הנתונים העדכניים בדבר התפשטות נגיף SARS-COV-2 ובריאות הציבור, ולטובת האצת הפעילות הכלכלית במשק ושמירה על תפקודו, תוך שמירה על בריאות העובדים והציבור, מוצע להקל את ההגבלות על ענפי התעשייה, ייצור והשירותים. כך, מוצע כי במקום עבודה רשאי המעסיק לאפשר שהייתם של 10 עובדים או עד 30 אחוזים ממצבת העובדים לפי הגבוה מביניהם, בו זמנית במקום העבודה. עם זאת, מגבלה זו לא תחול על מעסיק כאמור ומעסיק תומך מפעל ביטחון, אשר מינה ממונה על ענייני קורונה שתפקידו לפעול ליישום הכללים במפורט בדברי ההסבר לתקנות וכן יידע את עובדיו בדבר אמצעי

הזהירות הנדרשים באמצעות הצבת שילוט (להלן – **הכללים החדשים**). במסגרת זו מוצע לקבוע כי מעסיק כאמור לא יאפשר כניסה של עובד למקום העבודה ושהייה של עובד במקום עבודה, שגילו מעל גיל 67 אלא אם שהותו במקום העבודה התאפשרה בזמן כלשהו, החל מתחילת ההגבלות על מקומות העבודה, ביום 22 במרס 2020.

עוד מוצע לקבוע כי במקרה שנודע למעסיק כי במקום העבודה שהה חולה יסגור את מקום העבודה, כולו או חלקו, עד לביצוע חיטוי במקום.

בנוסף, מוצע כי מעסיק יידרש לסגור את מקום העבודה אם נודע לו כי אחד מעובדיו נדבק בווירוס הקורונה במקום העבודה, וזאת עד לתום החקירה האפידמיולוגית על ידי משרד הבריאות. עם סיום החקירה כאמור ייפתח מקום העבודה ויחולו על המעסיק ההגבלות הכלליות בדבר 10 עובדים או 30 אחוזים ממצבת העובדים, אלא אם כן יעמוד המעסיק בתנאים שנקבעו במסגרת התקן המחמיר ובתנאים נוספים שיורה לו ראש השירות או רופא מחוזי, אם יורה.

בנוסף, מאחר שהחל ממועד תחילת התקנות ישובו לפעילות מסגרות החינוך המיוחד, מוצע להעלות את מכסת העובדים של משרד החינוך שרשאים להגיע למקום העבודה מ-30 אחוזים ל-57 אחוזים.

תקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב, בשל נגיף הקורונה החדש) (תיקון מס' 2), התש"פ-2020 -

ביום 18 במרס 2020 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין מדינת ישראל ומעסיקים נוספים מהמגזר הציבורי ובין הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – **ההסתדרות**), בעניין יציאה לחופשה של עובדים במגזר הציבורי, שאינם חיוניים להמשך עבודה, בעת ההגבלות בעניין נגיף הקורונה החדש, בתקופה שמיום 22 במרס 2020 עד יום 16 באפריל 2020. ההסכם האמור הוארך עד ליום 18 באפריל 2020.

בתקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב בשל נגיף הקורונה החדש), התש"פ-2020 (להלן – **תקנות יציאה לחופשה**) החליטה הממשלה להרחיב את הוראות הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב, בתנאים ובסייגים שנקבעו בהן.

בנוסף לתקנות האמורות, וכמהלך משלים להן, התקבלה ביום 20 במרס 2020 החלטת הממשלה מס' 4910, שעניינה "**היערכות המגזר הציבורי לעבודה במתכונת חירום בתקופת משבר נגיף הקורונה**", על מנת לוודא עמידה בהוראות התקנות במשרדי הממשלה וביחידות הסמך ובפרט נוכח המורכבות הניהולית שנוספת בתקופה זו, ועל מנת לצמצם את חשיפת העובדים לסיכוני התחלואה. בהחלטה הונחו משרדי הממשלה ויחידות הסמך, וכן יתר יחידות המגזר הציבורי, להגדיר מראש את העובדים החיוניים במשרד או ביחידה בתקופה שבה התקנות יעמדו בתוקפן, באופן ששיעורם הכולל של העובדים החיוניים שעבודתם תותר, לא יעלה על השיעורים הקבועים בתקנות ההגבלות וכן הוראות נוספות כמפורט

בהחלטה ובכלל כך הוראות לעניין העסקת עובדים חיוניים ממקום מגוריהם. החלטה זו תוקנה בשתי החלטות ממשלה נוספות מס' 4927 מיום 25 במרס 2020 ומס' 4947 מיום 31 במרס 2020.

בהמשך לתקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב, בשל נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 מיום 22.3.2020 (להלן – **התקנות העיקריות**), ולאור המשך קיומן של הגבלות בריאותיות האוסרות על שהייה בו זמנית של עובדים ממשך להתקיים הצורך במתן מענה והתאמת יחסי העבודה במגזר הציבורי לצורך המשך העמידה במגבלות אלו.

ההגבלות שנקבעו כאמור ממשיכות למנוע מהצדדים ליחסי העבודה לקיים את חוזי העבודה במגזר הציבורי במתכונתם הרגילה ואוסרות על עובדים ומעסיקים במגזר הציבורי הגעה של עובדים מעל מצבת העובדים המותרת למקום עבודתם. בהתאמה, לא ניתן להמשיך ולקיים במתכונת רגילה את חוזי העבודה עם עובדים שאינם חיוניים לביצוע פעילות חיונית במקומות עבודה במגזר הציבורי.

נוכח האמור, בשים לב למגבלות הזמן והצורך לתת מענה מהיר ויעיל למצב המתמשך נחתם הסכם קיבוצי מיוחד חדש, שלפיו בתקופה שמיום 17 באפריל 2020 ועד ליום 30 באפריל 2020, עובד שמנוע מלהגיע למקום העבודה משום שאינו כלול ברשימת העובדים החיוניים ובשל מצב החירום הבריאותי, ישהה במהלך תקופת ההסכם בחופשה אשר חלקה הוא על חשבון ימי החופשה השנתית של העובד, מכל סוג שהוא, למעט ימי בחירה וחופשה פנימית, וחלקה על חשבון המעסיק.

הוראות אלה יחולו אף בעניינו של עובד שחל לגביו הסדר לפיו הוא עתיד להיעדר ממקום העבודה בתשלום במהלך החודשים יולי - אוגוסט 2020. בנסיבות כאמור, לדרישת המעסיק, ישהה העובד בחופשה בתקופת ההסכם, וחופשה זו תבוא במקום ההיעדרות לפי ההסדר האמור במהלך החודשים יולי - אוגוסט 2020 (לרבות לגבי עובד אשר ימי החופשה שלו קבועים מראש, כך שאין לו מכסה של ימי חופשת מנוחה לניצול לפי בחירתו), והכול בהתאם להוראות הסכם המשך יציאה לחופשה.

בתקנות אלו מוצע להרחיב את ההסדר האמור ביחס לכלל המגזר הציבורי (למעט גופים שהוחרגו ממנו במפורש), לרבות רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות ועובדי המדינה עליהם לא חל הסכם המשך יציאה לחופשה, בשים לב לכך שהתכליות שמגשים ההסכם אשר פורטו בדברי ההסבר לתקנות ופורטו להלן, מתקיימות לגבי כלל המגזר הציבורי מעבר לשירות המדינה לגבי חל ההסכם, וכן בשים לב לזכויות המיטיבות לימי חופשה להם זכאים עובדי המגזר הציבורי ביחס למגזר הפרטי.

כך, בהתאם למוצע, כלל המעסיקים במגזר הציבורי, למעט מי שהוחרג במפורש כאמור, יוציאו את עובדיהם שאינם עובדים חיוניים לחופשה שחלקה על חשבון ימי החופשה השנתית שלהם, מכל סוג שהוא, למעט ימי בחירה וחופשה פנימית, וחלקה על חשבון המעסיק. זאת, תוך שמירת זכותו של המעסיק לדרוש עבודה עבור החלק מימי החופשה

בהם הוא נושא בעלות, בהתאם לדרישתו ועד מחצית משעות התקן (ראה התוספת השניה לתקנות העיקריות - הסכם המשך יציאה לחופשה המלא) כל זאת, באופן אשר ימנע מלהכביד יתר על המידה על תקציב המדינה ולאפשר למדינה גמישות נדרשת בהיבט הכלכלי והתפעולי.

עם זאת, מוצע כי מעסיקים מסוימים, יוחרגו מהוראות הסכם המשך יציאה לחופשה אם יש למעסיק קושי כלכלי ממשי לעמוד בהוראות ההסכם או אם העובדים בגוף זכאים לחופשה שנתית לפי הוראות חוק חופשה שנתית וממילא זכאותם לימי חופשה נמוכה יותר מאשר אצל מרבית העובדים במגזר הציבורי עליהם חל הסדר מיטיב ביחס לחוק, ובלבד שהגורם שנקבע בתקנות אישר את ההחרגה.

כמו כן, מוצע כי נוכח מעמדם המיוחד, על הכנסת, לשכת בית הנשיא, מבקר המדינה וועדת הבחירות המרכזית לכנסת, על בתי המשפט ובתי הדין הדתיים הפועלים על פי חוק, יחולו התקנות העיקריות גם בתקופה החדשה, בהתאמות הנדרשות עליהן החליט הגורם המוסמך, ובלבד שהגורם המוסמך החליט להחיל את תקנות ההגבלה, בשינויים שהגוף קבע.

תיקון החלטת ממשלה מס' 4910 מיום 20.3.2020 בענין היערכות המגזר הציבורי לעבודה במתכונת חירום בתקופת משבר נגיף הקורונה

בשל התמשכות פרק הזמן לגביו חלות ההגבלות האמורות על המגזר הציבורי כמפורט לעיל, ועל מנת לאפשר לו להיערך בצורה טובה יותר להמשך התקופה, מוצע במסגרת הצעת החלטה זו לאפשר החלפה, באופן חד-פעמי, של עובדים מתוך רשימת העובדים החיוניים בעובדים שאינם כלולים ברשימת העובדים החיוניים, בשיעור שלא יעלה על 25% ממספר העובדים ברשימת העובדים החיוניים, והכל בכפוף לתנאים האמורים בהצעת ההחלטה.

כמו כן, מוצע להנחות את מנכ"ל משרד החינוך, הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ומנכ"ל משרד ראש הממשלה לקבוע בהסכמה כללים והנחיות שיאפשרו לעובדי הוראה, במהלך תקופת החירום, לבצע עבודה ממקום מגוריהם או ממקום אחר המאפשר נגישות טכנולוגית לביצוע עבודת הוראה שלא בהתכנסות פיזית. היקף העבודה מרחוק כאמור ייקבע בהתאם לשלב החינוך ולא יעלה על שיעור של 50% מהיקף משרתו של עובד ההוראה לשנת הלימודים התש"ף, ולעניין כיתות יא' ו-יב' בהיקף הנדרש לביצוע כלל החובות והמטלות החלות עליהם בתקופת תחולתה של החלטה זו בגין שנת הלימודים התש"ף ובכלל זאת כל הכרוך בבחינות הבגרות ועבודות הגמר לשנת הלימודים התש"ף.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בהתאם לסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה (להלן - **חוק היסוד**), במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים.

על אף שהסמכות להתקין תקנות שעת-חירום מנוסחת בלשון רחבה ומקנה לממשלה שיקול דעת רחב, הפסיקה פירשה את הסמכות על דרך הצמצום (ראו בג"ץ 6971/98 **יוסף י' פריצקי**

עו"ד נ' ממשלת ישראל, נג(1) 763 (1999), ובג"ץ 2994/90 ח"כ אברהם פורז נ' ממשלת ישראל, מד(3) 317 (1990).

החובה לנהוג בריסון עצמי בהתקנת תקנות שעת חירום אף נובעת מהיותה של הממשלה ממשלת מעבר, המחויבת ממילא באיפוק ובריסון בביצוע כל פעולותיה.

על רקע מצב החירום שבו נמצאת המדינה כתוצאה מהתפשטות הנגיף, לנוכח פקיעת המגבלות הקיימות ולשינוי בהסדרים כמוצע, לא ניתן לתת מענה באמצעות הליכי החקיקה הרגילים ועל כן מוצע להתקין את התקנות האמורות.

כאמור, במסגרת תקנות הגבלת שהייה מוצע כי לגבי מעסיק שחלים לגביו הכללים החדשים שלא לאפשר כניסתו של עובד שגילו מעל 67 למקום העבודה, אלא אם שהם במקום העבודה בתקופה שתחילתה בתקופת ההגבלות בשל וירוס הקורונה, כולה או חלקה.

יוזכר כי הגיל האמור הוא גיל פרישת חובה לפי חוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, הגיל שבהגיעו אליו ניתן לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו. הצעה זו נועדה לאזן בין ההגנה על ציבור העובדים שלהם סיכון גבוה יותר כתוצאה מהידבקות בנגיף, לבין הצורך לאפשר המשך עבודתם במקום העבודה של עובדים חיוניים למעסיק, כך שעובד שהוגדר על ידו כעובד חיוני עד היום, יהא רשאי להמשיך ולהגיע למקום העבודה. כמובן שכלל שעובד כאמור מסוגל לבצע את עבודתו מחוץ למקום העבודה יש אפשרות להעסיקו מרחוק.

עוד מוצע כי מעסיק יידרש לסגור את מקום העבודה אם נודע לו כי אחד מעובדיו נדבק בוירוס הקורונה במקום העבודה, וזאת עד לתום החקירה האפידמיולוגית על ידי משרד הבריאות. עם סיום החקירה כאמור ייפתח מקום העבודה ויחולו על המעסיק ההגבלות הכלליות בדבר 10 עובדים או 30 אחוזים ממצבת העובדים, אלא אם כן יעמוד המעסיק בתנאים שנקבעו במסגרת התקן המחמיר ובתנאים נוספים שיורה לו ראש השירות או רופא מחוזי, אם יורה. ביצוע הבדיקה נעשה על מנת לוודא שהעסק אכן פועל בהתאם להוראות המחמירות, וכדי לבחון אם יש מקום להטיל עליו הגבלות נוספות. מכל מקום, בתום הבדיקה בעל העסק יהא רשאי להפעילו בהתאם למגבלות הכלליות בדבר 10 עובדים או 30 אחוזים ממצבת העובדים, לפי הגבוה מביניהם.

באשר לתקנות בעניין הסכם המשך יציאה לחופשה החדש הרי שהוא נחתם במטרה לסייע בהמשך ההתמודדות עם נגיף הקורונה ומניעת המשך התפשטותו וכאמצעי להמשך הבטחת שמירת בריאות הציבור, ובכלל זה: בריאות העובדים במגזר הציבורי.

עוד חותר ההסכם להשגת איזון מוסכם במערכת יחסי העבודה, להתמודדות עם צמצום הפעילות ולמתן מענה כלכלי לאובדן האפשרות לבצע את חוזה העבודה הרגיל. במסגרת האיזון האמור, ומתוך ראייה כלל משקית רחבה גם יופחת העומס על מערכות הביטוח הסוציאלי במדינה (כפי שנעשה בהסכם יציאה לחופשה הראשונה) נוכח הקושי הממשי והמשמעותי, הקיים כבר היום והצפוי להמשך, בהתמודדות עם עליה דרסטית במספר הפניות אליו מצד מבוטחים.

בהתאמה, הסכם המשך יציאה לחופשה שחל על המגזר הציבורי במובנו הרחב, מכוח תקנות שעת חירום אלה, צפוי לאפשר למערכות הביטוח הסוציאלי להמשיך ולטפל בפניות שהטיפול בהן כבר החל ולהצליח לתת מענה לפניות רבות מחודש מרץ 2020 שעדיין לא טופלו כלל.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

האמור בחוות דעת זו לגבי התיקון לתקנות יציאה לחופשה ולתיקון להחלטת הממשלה בעניין היערכות המגזר הציבורי הוא על דעת היועץ המשפטי לאגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

16. ס. נ. ר.

היועץ המשפטי, משרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם